

BARČIANSKY SÚČASNÍK

Z rokovaní

Starosta mestskej časti zvolal na deň 27.4.2016 o 16,00 hod. zasadnutie miestneho zastupiteľstva v zasadačke na 1. poschodí, Abovská 32, s programom, ktorý bol schválený po jeho doplnení o bod 9a a presune bodu č. 9 za bod 2. Zasadnutie otvoril a viedol p. František Krištof, starosta mestskej časti Košice – Barca. Pracovné predsedníctvo pracovalo v zložení: p. František Krištof, p. Imrich Bulko. Za zapisovateľku bola menovaná pani Lucia Brečková. Za skrutátora bol schválený Ing. Daniel Antal. Za overovateľov zápisnice boli navrhnutí Ing. Ivo Čabra a Rusnák Marek. Stála návrhová komisia pracovala v zložení Dušan Pracko a Jarmila Kunová. Prítomných bolo všetkých 7 poslancov, takže rokovanie bolo uznášaniaschopné.

Program rokovania :

1. Otvorenie
  - a) Schválenie programu rokovania,
  - b) Voľba návrhovej komisie,
  - c) Určenie overovateľov zápisnice
2. Dopyty a návrhy občanov
9. Žiadosť o odkúpenie pozemkov do vlastníctva
3. Kontrola uznesení

4. Správa starostu o činnosti od posledného MZ
5. Informácia predsedov komisií o činnosti
6. Záverečný účet za rok 2015
7. Informácia o voľbách
8. Radlinského ulica - zámer
9. a Zriadenie vecného bremena
10. Žiadosti o finančné dotácie
11. Účelová dotácia na šport
12. Dopyty a interpelácie poslancov
13. Rôzne
14. Záver

Dopyty a podnety občanov

- pán Ladislav Sedlák - nájomný vzťah 11 m² chce riešiť vysporiadaním - majetková a finančná komisia navrhne miestnemu zastupiteľstvu všeobecný postup k vysporiadaniu majetkových vzťahov k obci
- pán Ing. Rastislav Sabo - výhrady k zmluve zverenia pozemku, resp. prenájom cez správcu pozemku pre YES-SPORTCENTRUM za účelom rozšírenia parkovacích miest pri telocvičniciach, záujmy stavby letnej školy a bezpečnosť detí s ohľadom ohrozenia verejnou dopravou, ako aj účel zmluvy, žiadal MZ o prijatie ním predloženého uznesenia - poslanci si návrh na uznesenie neosvojili, konkrétny postup mestskej časti, mesta Košice a investora ozrejmil starosta, pripomienka, resp. podnet bude právne preverený v nadväznosti na kompetencie príslušného stavebného úradu.
- pani Jarmila Balogová a pani Jarmila Lešková - požiadavka na riešenie majetko-právneho stavu z poh-

ľadu evidencie katastra a skutkovej majetkovej podstaty - v tejto veci bude potrebné doložiť ďalšie doklady v súvislosti s majetkovou podstatou a následne nájsť korektnú formu na riešenie s ohľadom na platnú legislatívu a možnosti a kompetencie miestneho zastupiteľstva.

- pán Ing. Peter Mati - pripomienky k parkovaniu na uliciach v Barci - Poničanova, Abovská..., pripomienky k webstránke mestskej časti, k obsahu niektorých jej zložiek, prezentácia výhodnosti poskytovateľov internetu, osobitne so zameraním na Antik - starosta sa vyjadril, že webstránka zodpovedá základným požiadavkám, vysvetlil niektoré konkrétne otázky zverejnených informácií, vo veci parkovania vysvetlil opakované požiadavky mestskej časti na konanie políciou, nakoľko problematiku parkovania rieši ZÁKON o premávke, pričom jeho dodržiavanie kontroluje POLÍCIA, starosta na to nemá kompetenciu. Vo veci rozšírenia optokáblu pre internet starosta Ing. Matiho už predtým osobne informoval o možnostiach s tým, že mestská časť je riešená spoločnosťou Antik cez mesto Košice. V súčasnosti aj v nadväznosti na stanovisko stavebnej komisie vo veci rozšírenia optickej siete je pripravované pracovné stretnutie s dotknutými a starostom s možnosťou rozšírenia optickej siete, vrátane napojenia aj miestneho úradu.

Z činnosti starostu

Od zasadnutia miestneho zastupiteľstva vo februári som sa zúčastnil niektorých rokovaní ako starosta, o ktorých je vhodné informovať miestne zastupiteľstvo:

- dňa 4.3. v nadväznosti na osobné pre-rokovanie som predložil primátorovi žiadosť o zaradenie komunikácií Abovská - Hečková do plánu opráv na rok 2016, nakoľko komunikácie sú v zlom stave a premáva po nich MHD.
- dňa 7.3. som sa zúčastnil zasadnutia Regionálneho združenia mesta Košice za

Z rokovaní

účasti podpredsedu ZMOS Ing. Milana Mušku. Súčasťou bola aj prezentácia spoločnosti Webygroup s.r.o., materiály z Rady ZMOS, legislatívne úpravy a príprava na 27. snem ZMOS v dňoch 18.-19.5.2016

- dňa 10.3. sa uskutočnilo otvorenie výstavy architektonických prác študentov stavebnej fakulty, ktorí vypracovali návrhy štúdií rekonštrukcií niektorých budov v mestskej časti, konkrétne zdravotného strediska, stacionárneho zariadenia, kultúrneho domu, reštaurácie .... Po uvítaní prítomných starostom a spolupráci s Technickou univerzitou otvoril výstavu slávnostným príhovorom prof. Ing. Vincent Kvočák, PhD., dekan Stavebnej fakulty Technickej univerzity v Košiciach. K spolupráci TU a mestskej časti, osobitne so zameraním na vízie rozvoja mestskej časti s krátkym príhovorom vystúpil aj Ing. arch. Miroslav Čech.

- v pondelok 14.3. som sa zúčastnil rokovania mestského zastupiteľstva v Košiciach v nadväznosti na schválený program rokovania.

- dňa 16.3. som písomne požiadal mesto Košice o mimoriadnu účelovú dotáciu na opravy chodníkov, a to Barčianska, Abovská a Čkalovova s príslušným dokumentačným materiálom.

- dňa 17.3.2016 po predchádzajúcom rokovaní s príslušnými referátmi mesta Košice som požiadal o účelovú dotáciu na riešenie problematiky psov (zakúpenie zberných kôšov)

- dňa 30.3. som sa zúčastnil mnou vyvolaného stretnutia pri riešení problematiky Myslavského potoka - meander pri Salaši, zanesenie mostu pri VSS za účasti zástupcov okresného úradu životného prostredia, mesta Košice, Správy povodia, Diaľničnej spoločnosti. Následne boli prijaté opatrenia a dohodnutý postup úpravy meandra Myslavského potoka vrátane odstránenia naplavenín a orezu stromov, ako aj vyčistenia koryta pri moste VSS v rámci pripravovaného projektu rekonštrukcie električkových tratí, konkrétne križovatky VSS.

- v závere mesiaca som vypracoval materiál k získaniu finančných prostriedkov v zmysle platnej vyhlášky, a to projekty „Úprava jazierka v historickom Barčianskom parku“, „Rozšírenie verejného osvetlenia v Barčianskom parku“ a „Rozšírenie a obnova miestneho rozhlasu“

- dňa 1.4. 2016 sa uskutočnil pracovné stretnutie s riaditeľom

NDS za účelom zistenia skutkového stavu a postupu riešenia podjazdu pri VSS.

- dňa 6. apríla sa uskutočnil kontrolný deň na výstavbe telocviční pri ZŠ Abovská 36, kde za prítomnosti zástupcov spoločnosti, riaditeľa školy, mestského poslanca a poslancov MZ bola vykonaná obhliadka staveniska a predložený bol skutkový stav pokračovania prác v nadväznosti na dodržanie základných termínov - ihrisko - máj, opláštenie telocviční - júl, ukončenie telocvične august 2016. Následne boli dohodnuté ďalšie kontrolné stretnutia.

- Dňa 13.4. 2016 som sa zúčastnil konania vo veci nepovolených skládok - Čapaš s následným hľadáním formy spolupráce s mestom za účelom ich postupného odstránenia v zmysle platnej legislatívy v súčinnosti s okresným úradom.

- Dňa 14.4. som sa zúčastnil rokovania na ÚHA vo veci postupu zámerov realizácie územného plánu v časti JUH - na základe spracovanej štúdie Ing. Arch. Marekom.

- Dňa 14.4. som sa zúčastnil rokovania s Mgr. Bednárovou - riaditeľkou LVS vo veci preberacieho protokolu a ocenenia pozemkov - prevzatých komunikácií - Námestie mladých poľnohospodárov a ulice Za školou.

- Dňa 14.4. som sa zúčastnil rokovania občanov vo veci riešenia majetkových vzťahov v lokalite pod hospodárskym dvorom v rámci schváleného územného plánu a dohodnutia postupu vlastníkov.

- Dňa 18.4. som riešil protokol z kontroly prokurátora vo veci rozhodnutí a pridelovania súpisných čísel v nadväznosti na novú vyhlášku v tejto oblasti platnú od minulého roku.

- Dňa 18.4.2016 som predložil elektronickou podateľňou na Nadáciu SLSP vypracovaný projekt „História Barce“. Projekt predstavuje expozície z histórie Barce a expozíciu Jána Pavla II. vrátane technického vybavenia.

• V dňoch 19. - 21.4. som sa zúčastnil školenia starostov v oblasti finančnej kontroly a verejného obstarávania z hľadiska novej legislatívy.

František Krištof - starosta

Záverečný účet za rok 2015

Rozpočet na rok 2015 bol zostavený ako vyrovnaný, vychádzal zo skutočného plnenia príjmov a čerpania výdavkov k 31.12.2014 a z východiskových údajov vo vzťahu k vstupom pre mestské časti v oblasti podielových daní.

V zmysle aktualizovaných rozpočtových pravidiel verejnej správy sa ako povinný porovnávací údaj uvádza skutočnosť za predchádzajúce dva rozpočtové roky t.j. údaje za rok 2013 a 2014. Údaje o plnení a čerpaní rozpočtu boli vyhodnotené vo vzťahu k pôvodne schválenému rozpočtu po 1. úprave, pričom 1. úprava rozpočtu bola schválená miestnym zastupiteľstvom uznesením č. 53/07/2015 zo dňa 1.7.2015.

Vývoj plnenia a čerpania rozpočtu počas roka bol monitorovaný priebežne a v zmysle legislatívy bol hodnotený monitorovacou správou k 30.6.2015 predloženou miestnemu zastupiteľstvu dňa 23.9.2015, pričom bola schválená uznesením č. 66/09/2015.

Napätosť v programovom rozpočte s ohľadom na operatívne riešenie potrieb mestskej časti, na zabezpečenie plánovaných osláv 800. výročia prvej písomnej zmienky i následných havarijných stavov na majetku mestskej časti vyplývala zo súčasného nedostatku zdrojov financovania mestskej časti s tým, že osobnou aktivitou starostu, hlavne v druhej polovici roka, resp. v štvrtom štvrtroku, boli získané ako nefinančné zdroje vo forme poskytnutých prác a služieb, vecných darov, tak aj finančné prostriedky nad rámec schváleného rozpočtu.

Konkrétne išlo o

- zvýšenie pôvodnej účelovej dotácie z 10 000 € na 15 000 z úrovne mesta Košice na kapitálové výdavky – na zakúpenie mulčovača s príslušenstvom, obstaranie detského areálu (program č. 6) a na prípravu projektovej dokumentácie obnovy kaštieľa (program č. 9)
- získanie účelovej dotácie na opravu chodníkov (bez prechodu cez náš rozpočet) z úrovne mesta vo výške 10 000 €
- získanie účelovej dotácie 5000 € na bežné výdavky - opravy a výmeny vykurovacích kotlov v bytových domoch (program č. 12)
- zvýšenie príjmov z prenájmu informačného priestoru vo výške 2 750 € nad rámec rozpočtu
- sponzorské príspevky na šport vo výške 1 900 €
- účelový transfer od primátora mesta vo výške 300 € na bežné výdavky - kultúrne ak-

cie – použité v rámci programu č. 9 pri zabezpečení osláv 800. výročia prvej písomnej zmienky o Barci.

V nadväznosti na to, t.j. zabezpečenie krytia vzniklých havarijných stavov a krytia plánovaných osláv 800. výročia prvej písomnej zmienky počas posledného vikendu v auguste, o čom bola verejnosť i miestne zastupiteľstvo priebežne informované, po špecifikácii konkrétnych dopadov bol v závere roka 2015 spracovaný návrh 2. úpravy rozpočtu, ktorý bol miestnemu zastupiteľstvu predložený na rokovaní dňa 9.12.2015, nebol však schválený z dôvodu osobného názoru niektorých poslancov. Táto skutočnosť negatívne pôsobí vo vyhodnotení tých položiek, ktoré boli navrhované na druhú úpravu a to buď nedostatočným percentuálnym plnením príjmov alebo vyšším percentuálnym čerpaním vo výdavkovej časti, k čomu následne navrhla stanovisko s výhradou hlavná kontrolórka.

V štvrtom štvrtroku 2015 chýbajúce finančné krytie havarijnej situácie na bytoch (poruchy vykurovacích kotlov), taktiež situácie technickej budovy domu smútku a úhrad za dodávku prezentačné predmety a tlačovín súvisiacich s oslavami 800. výročia prvej písomnej zmienky bolo v závere roka riešené s príslušnými dodávateľmi dohodnutými splátkovými kalendármi prechádzajúcimi do roku 2016 v nadväznosti na napätosť v rozpočte a nedostatočné financie v oblasti príjmov.

Jednotlivé položky programového rozpočtu sú v predložených tabuľkových i textových formách podrobne rozobraté a ich efektívnosť ríi dosahovaní programových cieľov je vyhodnotená merateľnými ukazovateľmi.

• Bežný rozpočet

Za obdobie roka 2015 bolo plnenie bežných príjmov na 98,94 %, dosiahli sme príjmy v sume 582.620,69 €. Bežné výdavky boli čerpané na 101,71 %, t.j. vo výške 504.382,86 €. Bežný rozpočet dosiahol prebytok vo výške 78.237,83 €.

• Kapitálový rozpočet

U kapitálových príjmov bolo plnenie v čiastke 15.000 € t.j. na 142,86 %. Kapitálové výdavky boli čerpané vo výške 30.441,99 €, t.j. na 81,65 %. Celkový rozdiel – schodok kapitálového rozpočtu vykrytý prebytkom bežného rozpočtu dosiahol 15.441,99 €.

• Celkovo Mestská časť dosiahla výsledok hospodárenia – prebytok bežného a kapitálového rozpočtu vo výške 62.795,84 €, ktorým bol krytý schodok finančných operácií t.j. prebytok bol použitý na splátky úverov ŠFRB a Prima banky Slovensko, a.s.

• Finančné operácie

Príjmové finančné operácie 8.027,79 t.j. 106,54 %, výdavkové finančné operácie (splátky úverov ŠFRB a Prima banky) boli čer-

pané vo výške 68.712 € t.j. na 100,12 %.

Rekapitulácia

• Celkové príjmy dosiahnuté k 31.12.2015 boli vo výške 605.648,48 € t.j. 99,79 % a celkové výdavky vo výške 603.536,85 € t.j. 100,30 %. K 31.12.2015 je celkový výsledok hospodárenia prebytok 2.111,63 €.

Správa audítora konštatovala, že účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie mestskej časti k 31.12. 2015 a výsledky jej hospodárenia za rok sú v súlade so zákonom o účtovníctve.

V nadväznosti na uvedené, miestne zastupiteľstvo po rozprave a stanovisku finančnej komisie schválilo záverečný účet s výhradou.

F.K.

Radlinského ulica - zámer

Starosta predložil informáciu o Radlinského ulici - Majetkové vysporiadanie komunikácie začalo ešte pred rokom 1990 mesto Košice. V roku 1995 bola ukončená komunikácia po technickej stránke (asfaltová úprava) po predchádzajúcej realizácii infraštruktúry.

V súčasnosti, v katastrálnej evidencii však komunikácia nie je zapísaná, resp. zaznamenaná ako celok.

Po následnej rozprave poslancov bol prijatý zámer na zistenie skutkovej podstaty možnosti zápisu do katastra nehnuteľností po preskúmaní všetkých možných dostupných údajov s tým, že následne budú vyzvaní aj príslušní vlastníci, prioritou je však technický zápis komunikácia do katastra nehnuteľností, čo miestne zastupiteľstvo vzalo ako informáciu k ďalším krokom miestneho úradu.

Vecné bremeno

V nadväznosti na žiadosť investorov miestne zastupiteľstvo súhlasilo so zriadením vecného bremena na parc. č. 1647/7 v rozsahu 13 m² a parc. č. 1659 v rozsahu 10m², t.j. na pozemku mestskej časti za účelom napojenia infraštruktúry, a to za odplatu v zmysle znaleckého posudku.

Žiadosti o finančné dotácie

V rámci rokovania boli prehodnotené jednotlivé žiadosti o finančné dotácie s tým, že niektoré nespĺňali príslušné náležitosti v mysle platného VZN a miestne zastupiteľstvo ich zamietlo. Odsúhlasené boli dotácie pre Rímskokatolícku cirkev vo výške 500 € v súlade so žiadosťou, pre klub kresťanských seniorov vo výške 250 € a Senior klub vo výške 250 € v súlade so žiadosťou.

Účelová dotácia na šport

Miestne zastupiteľstvo schválilo použitie účelovej dotácie mesta Košice na športové aktivity a vybavenie športovísk v miestnom parku.

Informácia o výsledkoch volieb v Barci

Výsledky parlamentných volieb 2016	volebný okrsok 1	volebný okrsok 2	volebný okrsok 3	Barca spolu	% v Barci	Slovensko v %
Počet zapísaných voličov	1004	908	916	2828		
Počet zúčastnených voličov	657	630	616	1903		
Počet platných hlasov	643	623	608	1874		
Účasť na voľbách %	65,44%	69,38%	67,25%	67,29%		60
Strana TIP	8	8	5	21	1,12%	0,7
Strana moderného Slovenska	2	1	1	4	0,21%	0,2
Obyčajní ľudia (OLĽANO-NOVA)	87	92	84	263	14,03%	11
Demokrati Slovenska - Ľudo Kanik	2	0	0	2	0,11%	0,1
ŠANCA	2	3	0	5	0,27%	0,2
SME RODINA - Boris Kollár	46	58	54	158	8,43%	6,6
Strana zelených Slovenska	4	10	6	20	1,07%	0,7
Koalícia Spoločne za Slovensko	2	0	0	2	0,11%	0,1
Maďarská kresťanskodemokratická aliancia	0	0	0	0	0,00%	0,1
VZDOR - strana práce	2	0	2	4	0,21%	0,1
MOST - HID	33	36	27	96	5,12%	6,5
Slovenská národná strana	41	34	43	118	6,30%	8,6
Odvaha - Veľká národná a proruská koalícia	2	1	2	5	0,27%	0,1
Komunistická strana Slovenska	3	1	5	9	0,48%	0,7
SDKÚ - DS	2	4	2	8	0,43%	0,3
SMER - sociálna demokracia	133	146	121	400	21,34%	28,3
Kresťanskodemokratické hnutie	89	39	70	198	10,57%	4,9
Slovenská občianska koalícia	5	4	3	12	0,64%	0,8
Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko	51	32	34	117	6,24%	8
SIETĚ	47	57	43	147	7,84%	5,6
Strana maďarskej komunity	3	2	1	6	0,32%	4
Priama demokracia	5	3	1	9	0,48%	0,1
Sloboda a solidarita	74	92	104	270	14,41%	12,1
	643	623	608	1874	100,00%	

Kontajnery a my

Aj v minulom čísle BS sme sa venovali odpadom, nelegálnym skládkam... Aj súčasná legislatíva zavádza nové opatrenia z hľadiska spolplatnenia i novej formy triedenia a likvidácie odpadov, čo často zvädza niektorých (aj cudzích) k využívaniu veľkokapacitných kontajnerov počas týždňa na stanovených miestach, ktoré sú určené predovšetkým pre občanov našej mestskej časti.

Ako už bolo viackrát napísané, mestská

časť vie pomôcť pri väčšom množstve stavebného odpadu - recyklačka v Barci, alebo pri likvidácii zeleného odpadu - konárov, pňov, ..., len je potrebné sa k tomu ozvať.

Posledne (viď obrázky) na ulici Pokojnej niekto do kontajnera naložil plne betónový a stavebný odpad, čo znemožnilo kontajner vyviešť. Museli sme zabezpečiť ďalší kontajner a u č n e prekladať odpad do druhého kontajnera, aby sa dali vyviešť.

Prosíme občanov, aby sledovali, kto naplňa naše kontajnery, v prípade zistenia, zapíšte evidenčné číslo vozidla, ďalšie už zabezpečíme, lebo podnikateľské subjekty v tejto oblasti musia riešiť svoje veci na svoje náklady, nakoľko si to dajú zaplatiť, nie na úkor nás, Barčanov.

Barčianska kvapka

V zasadačke miestneho úradu v Košiciach - Barci na Abovskej ulici 32 sa uskutoční dňa 16.5. 2016 „Barčianska kvapka“, ktorú organizuje MS SČK a starosta MČ v spolupráci s NTS (Národnou transfúznou službou SR). Darovať cennú tekutinu môžete prísť už od 7,15 do cca 10,00 hod.

Každý darca je vítaný, pomôže v núdzi.

Ako sa pracuje v našej materskej škole

Po ukončení I. etapy výmeny starých šatníkových skriniek, sme mohli vďaka štedrému sponzorskému daru (úhrada celkových finančných nákladov na výrobu a montáž) rodičov detí Kristiána a Maroša Kuruca prístupit k II. etape výmeny šatníkových skriniek.

S výmenou starých skriniek za nové, bola potrebná aj realizácia nového náteru stien v chodbe. Na nej sa podieľali spoločne s učiteľkami a tetami upratovačkami našej školy aj rodičia: p. Kišela, Kišelová, p. Šimčák, p. Tóth, ktorým chcem aj touto cestou vyjadriť poďakovanie za čas venovaný našej škole.

Aj v triede „Slimáčikov“ (1. trieda) pribudla vďaka rodičovským príspevkom nová stohovacia skriňa, ktorá plní nie len estetickú, ale najmä bezpečnostnú funkciu, keďže voľne stohované postelky už nebudú predstavovať žiadne riziko pre hrajúce sa deti.

Po prvý raz sme organizovali aj „Noc v materskej škole“. Deti mali možnosť preveriť si svoju odvahu počas nočných hier ako aj výdrž spinkať bez mamky.

V najbližšom čase nás čaká realizácia 1. Školy v prírode pre naše deti.

Vďaka spolupráci s OZ Vráťme deťom Šport do Košíc pôjdu staršie deti na 5 dňový pobyt do Hotela Hubert v Gerlachove.

♥ Chystáme pre nich pestrý program plný hier a poznávania.

♥ V jarných mesiacoch máme naplánované brigády na renováciu a úpravy školského dvora. Veríme, že spolupráca s rodičmi a MČ Barca bude aj naďalej na takej vysoko pozitívnej úrovni.

Bc. Miriam Kantorová

Barčan americkým notárom

V roku 2016 uplynie 50 rokov, keď štúdium v IX. B triede v školskom roku 1965/1966 ukončil aj František Falat.

Pôvodne po ukončení Základnej školy v Barci začal študovať na Strednej priemyselnej škole hutníckej v Košiciach. Štúdium však zanechal, keď v polovici mája 1969 emigroval do Rakúska a od 11.3. 1970 žije v Spojených štátoch amerických doposiaľ, kde sa oženil, má 4 deti a 3 vnúčatá.

František Falat sa v novej vlasti venoval aj štúdiu. Ukončil si technickú kvalifikáciu a vykonával svojho času aj funkciu hlavného inžiniera spoločnosti. Bol aj americkým notárom pre štát OHIO, kde ho do tejto funkcie menoval v tej dobe guvernér štátu OHIO George V. Vojnovich, neskorší kongresman USA za republikánsku stranu.

Bol aj dvakrát na Slovensku a to v roku 1985 spolu s manželkou a štyrmi deťmi a v roku 1988 na pohreb svojej mamy.

Je v stálom kontakte aj s Barcou prostredníctvom elektronickej pošty so svojimi

bratmi v Barci. Na svojich učiteľov a spolužiakov si v dobrom stále spomína.

Ing. Ladislav Falat

Aktivity knižnice

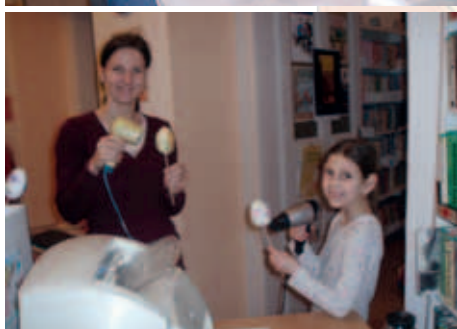
☞ Dňa 20. januára 2016 sa konala vo Verejnej knižnici Jána Bocatia na pobočke v Barci canisterapia pod vedením Ing. Dagmar Szotákovej.

Je to terapia, pri ktorej terapeut pracuje s na to vyškoleným psíkom. Canisterapia sa poskytuje napr. autistom, ľuďom s Downovým syndrómom, ľuďom s mentálnym postihom alebo ľuďom s nejakým traumatickým zážitkom. Je to tzv. liečba psíkom. Canisterapia nie je ohraničená vekom. Môžu sa jej zúčastniť starší aj mladší pacienti. Človek sa na základe vzťahu k zvieratú učí aj vzťahom k ľuďom alebo to blahodarne pôsobí na jeho psychiku.

Canisterapie sa zúčastnili obyvatelia Domova sociálnych služieb v Barci. Stretnutie malo pozitívny ohlas a spomenutí obyvatelia DSS sa zoznámili tiež s knižnicou a získali informácie, ako sa zapísať a stať sa čitateľom knižnice.

Počas veľkonočných dielni vládla príjemná tvorivá nálada a každý si domov odnášal svoj výrobok.

☞ V prvý marcový týždeň, pri príležitosti Medzinárodného týždňa slovenských knižníc, dňa 2. marca 2016 sa konali veľkonočné tvorivé dielne. Viedla ich p. Viera Lorincová, ktorá pracuje na Miestnom úrade v Barci. Účastníčky si vyskúšali vytvoriť formou dekupáže veľkonočné vajíčko.

☞ Hneď nasledujúci týždeň, dňa 7. marca 2016 navštívila našu knižnicu spisovateľka Michaela Ella Hajduková. Je autorkou zatiaľ troch kníh: Všetky moje tváre, Tajomstvo tvojho rodu a Zákon krvi. V máji tohto roku má výjsť jej štvrtá kniha.

Autorka píše ženské a historické romány spojené s mystikou, nadprirodzenom a históriou. Narodila sa v roku 1984 v Gelnici, momentálne žije v Košiciach. Vyštudovala učiteľstvo na rešovskej univerzite, pracovala v novinách ako redaktorka. V súčasnosti je na materskej dovolenke, počas ktorej píše.

Besedy sa zúčastnili ženy z Klubu seniorov pod vedením p. Daruovej. Autorka na záver podpísala svoju knihu Všetky moje tváre, ktorú si môžu požičať čitatelia našej knižnice.

Parkovanie a zákon

Rastúci počet áut pocítujeme na každom kroku. Osobitne pri výjazde z ulice Gavlovičovej, Hečkovej (snáď to čoskoro vyrieši správdzovanie podjazdu pri katastri), Abovská ulica, ale i ďalšie - Poničanova, Svetlá, Radlinského, Hečkova ....

Jedná vec je osadzovanie dopravných značiek, čo však situáciu nerieši a navyše finančne zaťažuje mestskú časť, nakoľko ZÁKON, resp. vyhláška o doprave jasne hovorí, za akých podmienok je možné parkovať na komunikácii.

Osobitne je nebezpečné parkovanie áut na Abovskej ale i inde, kde pri škole či inak môže spoza vozidla vybehnúť auto a čo potom? Chránme sa toho, aby nás celý život ťažilo svedomie pri takto vzniknutej nehode.

V tomto smere, t.j. pri nesprávnom parkovaní je kompetentná rozdávať pokuty POLÍCIA, nie starosta.

Ale je to predovšetkým na nás, vodičoch, nejde iba o pokuty ale predovšetkým o bezpečnosť.

Finále „Super škola“

Základná škola Abovská v minulom roku získala ocenenie a putovný pohár „SUPER ŠKOLA“. Je to súťaž medzi základnými školami, ktorej pravidlá sme bližšie priblížili v minulom roku, pričom ide o súťaž dlhodobú, s vyústením do finále počas osláv „Dni mesta Košice“

Centrum voľného času, Orgovánová 5, Košice a Mládežnícky parlament mesta Košice vyhlásil súťaž pre žiakov košických škôl s cieľom podporiť tvorivosť a schopnosti žiakov, a tak podporovať adekvátne trávenie voľného času s možnosťou porovnať svoje schopnosti s rovesníkmi v rôznych oblastiach. Spoluorganizátor súťaže: Magistrát mesta Košice – oddelenie strategického rozvoja – referát školstva, športu a mládeže, referát marketingu, kultúry a styku so zahraničím.

Záštita nad súťažou: MUDr. Richard Raši, PhD., MPH – primátor mesta Košice, Víťazná škola získala titul „Škola plná talentov - Super škola“.

K čiastkovým cieľom tejto výzvy patrí:

- podpora patriotizmu k svojej škole, mestu v ktorom žijem,
- možnosť zviditeľnenia svojej školy,
- podpora činnosti žiackych školských rád,
- nadviazanie nových kontaktov a spoznávanie rovesníkov z iných škôl,
- získavanie praktických zručností neformálnym vzdelávaním.

O kvalite školy Abovská svedčí aj skutočnosť, že sa dostali opäť do finále, ktoré sa konalo v Košiciach pri Dolnej bráne dňa 3. mája od 16,00 hod.

Vo finále sa stretla so školou „Požiarnická“, kde plnili ďalšie úlohy a predstavili svoju školu a talenty.

Napriek takému úspechu - účasť vo finále, žiaľ porota vybrala ako víťaza školu „Požiarnická“, ktorá prevzala putovný pohár.

No aj tak ĎAKUJEME všetkým žiakom, súťažiacim, učiteľom i rodičom za krásny úspech a reprezentáciu Barce.

František Krištof - starosta

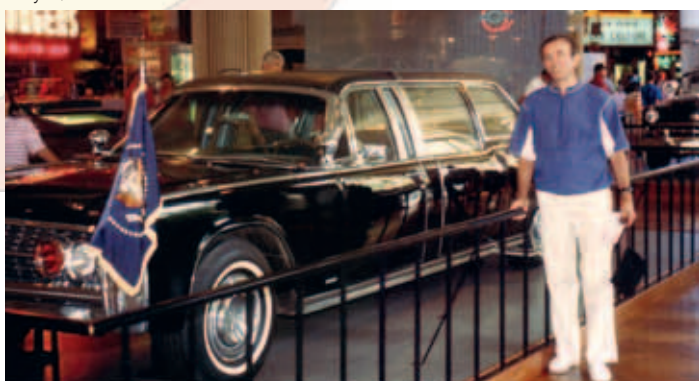
Príjemné spomienky nikto nezoberie

Zaujímavé spomienky Ing. Ladislava Falata, bývalého poslanca miestneho zastupiteľstva - fotografie z pobytu v USA v roku 1992 - teda na 500. výročie objavenia Ameriky Krištofom Kolumbom:

1/ Pred tzv. „mesačným automobilom“, na ktorom sa prevážali americkí astronauti po Mesiaci.

2/ Pred opancierovaným prezidentským automobilom - predtým otvoreným, v ktorom v roku

1963 zabil J. F. Kennedyho. Po opancierovaní tohto automobilu ho využívali aj ďalší americkí prezidenti.

Rehoľná sestra **Georgína**

Bolo to v lete v roku 1988. Manželka dohodla dovolenku v oblasti západočeských kúpeľov v termíne, ktorý som si vopred odsúhlasil aj so zamestnávateľom. Môj šéf mi termín začiatku dovolenky skomplikoval tým, že ju kvôli práci, kde moja účasť bola nenahraditeľná posunul.

Potom som si sadol s rodinou do osobného automobilu Wartburg a cestoval som na západ republiky do vzdialeného kúta. Bol to môj určitý vnútorný protest takto cestovať, lebo v minulom režime ma na turistiku do tzv. kapitalistických krajín kvôli bratovi emigrantovi nepustili.

Prvý deň dovolenky som si krátko pozrel s rodinou miesta, kde som počas výcviku na základnej vojenskej službe slúžil na Šumave. Ešte tento deň som docestoval do mesta Cheb.

V tomto meste žila svojho času aj sestrenica mojej mamy, občianskym menom Margita. V rodine, kde predtým už boli dvaja farári, nasledovala ich cestu a stala sa rehoľnou sestrou

Georgínou. Po zatvorení kláštora v päťdesiatych rokoch minulého storočia ju presťahovali až a druhý koniec republiky. S mojou mamou udržiavala písomný styk z adresy Neznámy 1 a neskôr z adresy Ružový kopček 8.

Počas pobytu v Chebe som rýchlo našiel adresu Ružový kopček 8, prezrel som si neďaleký hrad a po márnom hľadaní adresy Neznáma 1 som navštívil úrad na registráciu obyvateľov.

Ani tu najprv nevedeli o takej adrese. Až neskôr zistili, že všetky domy na tejto ulici boli asanované. Potom mi z dokladov príslušná pracovníčka zistila kedy teta prišla do Chebu i termín kedy sa vydala i ovdovela s novým priezviskom. Zároveň som sa tam dozvedel informáciu aj to, že 18.7.1968 tragicky zahynula pod autožeriavom. Po krátkom momente som poďakoval za informácie a poprosil som rodinu, aby sme vyšli von, že je mi nevoľno.

Na lavičke za horúceho leta 18.7.1988 som rodine oznámil, že tajomná nadprirodzená sila nás práve presne 20 rokov po tragickej nehode tety doniesla na druhý koniec republiky do Chebu. Pri tom som predtým nevedel o tomto dátume nič.

Chcel som si uctiť jej pamiatku na miestnom cintoríne, ale tam som už nemal šťastie, lebo hrobár bol práve v čase nášho pobytu na dovolenke. Jedna staršia žena nám povedala, že tetu si dobre pamätala z kostola a že veľmi pekne plietla svetre.

V máji roku 1968 bola znovu povolená činnosť kláštora. Chcela sa vrátiť

domov, všetko popredala a poslala príbuzným. Len nikto doma ju nechcel. Vrátila sa späť do Chebu a prespávala na železničnej stanici.

Do kláštora sa vrátiť nemohla, lebo tým že sa vydala porušila rehoľné sluby.

Zostala po nej len pamiatka v archíve košického súdu a podiel v pozemkoch tých príbuzných, ktorí na ňu zanevreli. Aj taký je smutný osud rodáčky z košickej Barce.

Dodnes som na túto záhadu nenašiel odpoveď z literatúry, ba ani pri konzultácii s odborníkmi.

Ing. Ladislav Falat

Spestrujeme kultúru a športové aktivity

Vážení Barčania, na úvod sa chcem poďakovať všetkým, ktorí zareagovali na moju výzvu z predchádzajúceho čísla Barčianskeho súčasníka a prispeli svojimi námetmi k vytváraniu nových športových akcií.

Po dôkladnom zvážení a následnom prerokovaní sa poslanci miestneho zastupiteľstva spolu s pánom starostom jednoznačne zhodli na organizačnej a finančnej podpore nových športových akcií, akými sú olympiáda seniorov (bude sa konať tento mesiac), detská olympiáda v materskej škole v Barci, detský beh v spolupráci s Active Life v rámci projektu Spoznaj behom Košice, ako aj športový program počas Dňa Barce, ktorý je naplánovaný na poslednú augustovú sobotu. Na všetky tieto akcie využije naša mestská časť dotáciu z rozpočtu mesta vďaka projektu Košice - Európske mesto športu 2016.

Ale to stále nie je všetko. S využitím uvedenej dotácie máme v pláne zakúpiť do nášho krásneho parku aj takzva-

né „Street workout“ ihrisko. Využívanie takýchto zariadení v otvorenom priestore športovo aktívnymi ľuďmi sa stáva ďalším priam svetovým fenoménom. Verím, že týmto zariadením oslovíme hlavne barčiansku mládež.

Záverom môjho článku by som vás chcel v mene celej barčianskej samosprávy srdečne pozvať na Barčiansky majáles, ktorý bude pokračovaním tohoročných kultúrnych akcií. Verím, že zárukou dobrej zábavy bude aj profesionálny DJ JaMa!, ktorý je Barčanmi osvedčený z minuloročnej Katarínskej zábavy.

Daniel Antal, poslanec
Miestneho zastupiteľstva v Barci
a predseda Komisie sociálnej a zdravotnej,
pre kultúru, šport, klubovú činnosť a cirkvi,
0911 36 26 16,
danielantal111@gmail.sk

Pijete vodu na prázdny žalúdok?

Mnoho výskumov, rôznych štúdií a odborníkov potvrdilo, pitie čistej vody nalačno hneď po zobudení má zdraviu prospešné účinky. Väčšina ľudí však netuší, že najviac záleží na teplote vody! Je lepšia teplá alebo by sme mali siahnuť po studenej vode?

Už stará medicína, napr. Ajurvéda, pochádzajúca z Indie z pred viac ako 3 000 rokov a Tradičná čínska medicína prikladajú dôraz na teplotu vody a jej vplyvu na telo. Podľa nich je to veľmi dôležité a ovplyvní chod celého organizmu.

Aj keď mnohí už vedia, že vode na prázdny žalúdok sa takmer nič nevyrovná, treba si dávať pozor na to, akú pijeme. V skutočnosti je lepšia teplá voda než studená. Zrejme budete mať z pitia studenej vody lepší pocit, osvieži vás a nabudí, no ľudské telo má lepší prospech z vody o pár stupňov teplejšej.

Pitie studenej vody si vyžaduje viac teplej energie pre zahriatie tekutín. Telo bude musieť vynaložiť viac úsilia na to, aby sa teplota studenej vody prispôbila teplote ľudského tela.

Siahnite preto radšej po šálke teplej vody, ktorá naštartuje metabolizmus a doplní chýbajúce tekutiny, čím tak prispějete veľkou mierou svojmu zdraviu.

■ Uľavuje od bolesti

Ako sa uvádza na healthylifevision.com, už len jedna šálka teplej alebo horúcej vody má veľkú silu. Upokojí od bolesti hlavy alebo akýkoľvek iného druhu bolesti v tele. Stimu-

luje prietok krvi tkanivami, takže je ideálnym liekom aj pri menštruačných bolestiach.

■ Zlepšuje krvný obeh – Okamžite obnoví krvný obeh v celom tele. Naše telo totiž môže byť v ranných hodinách ešte neohybné a tuhé z dôvodu zníženého krvného obehu a zníženej srdcovej frekvencie.

■ Spomaľuje starnutie – Najmä počas zimných mesiacov jeme veľa mastných jedál a sladkostí, ktoré zaťažujú náš organizmus. Málo sa hýbeme, takže odpadové látky sa nevyučujú von z tela a hromadia sa tam.

■ Toxíny má každý z nás, keďže sa do tela neustále vracajú a usadzujú, za čo môže znečistené životné prostredie, stres, chemicky upravované potraviny a pod. Poškodzujú bunky v tele a urýchľujú starnutie. Teplá voda sa postará o ich odstránenie a vylúčenie z tela. Jemne prepláchnu obličky a vaša pečeň sa dokáže rýchlo zbaviť toxínov.

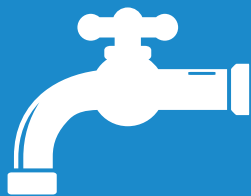
■ Navyše, teplá voda poskytuje telu hydratáciu, vaša pokožka tak bude vláčnejšia, pružnejšia a omladená.

■ Reguluje hmotnosť – Studená voda zníži telesnú teplotu a spomalí srdcovú frekvenciu, zatiaľ čo teplá voda zrýchli váš metabolizmus a spustí chudnutie a spaľovanie kalórií.

■ A navyše, obličky budú mať z teplej vody ráno veľký prospech. Budú fungovať lepšie a pomôžu telu kontrolovať hladinu cukru v krvi. Zasytí a vy nebudete mať potrebu siahnuť po nezdravých potravinách a sladkostiach, ktoré sú najväčším nebezpečenstvom v boji proti tuku.

Materiál pre každú stavbu

VODA

PLYN

KÚRENIE

KANALIZÁCIA

montrur.sk

0911 635 661

OC Gavlovičova, Košice - Barca

Bolí vás zápästie, trpne vám ruka?

Syndróm karpálneho tunela patrí medzi najčastejšie ochorenia postihujúce ruku, je to najčastejšia neuropatia - postihnutie nervu. Poškodený je stredový nerv (nervus medianus) - jeden z najdôležitejších nervov ruky, riadiaci citlivosť a pohyblivosť celej ruky, ktorý ovláda šlachy a svaly spájajúce ruku s pažou a predlaktím. Tento nerv prebieha spolu so svalovými šlachami ohýbačov prstov cez zápästie v úzkom kanáliku (zápästný - karpálny kanál) tvorenom kostičkami a väzmi zápästia.

Syndróm karpálneho tunela sa zaraďuje medzi poškodenia z opakovaného a sústavného preťaženia ruky. Postihuje ľudí, ktorí vykonávajú ťažkú, alebo stereotypnú manuálnu prácu, napríklad šičky, kuchárky, montéri, klavíristi, robotníci, ale aj športovci a pod.. Ohrození sú aj ľudia, ktorí majú pohodlnejšiu prácu za počítačom. Táto tzv. myšia choroba, patrí medzi najfrekvencovanejšie choroby z povolania, poškodzujúce ruku, najmä u žien. Podmieneny býva opakovaným preťažovaním ruky a určitými stereotypnými činnosťami, napr. pri práci s počítačovou klávesnicou a myšou. Hoci je syndróm karpálneho tunela ochorením modernej doby, známe je už od roku 1880.

Syndróm kanála zápästia môže spôsobiť každý stav, pri ktorom dochádza k jeho zúženiu, opuchu a môže to spôsobiť nielen hormonálna porucha, cukrovka, artróza, ale aj posilňovanie. Opakovaný alebo sústavný tlak poškodzuje nerv a zhoršuje jeho cievne zásobenie. Syndróm sa vyvíja dlhší čas a prichádza postupne. Prvým signálom je únava rúk a horných končatín, nenápadná strata dokonalej koordinácie a mierne bolesti.

Príznaky a príčiny, ktoré sa spájajú s týmto ochorením. Typickým a prvým prejavom je mravenčenie, pálenie, alebo bolesti prstov a ruky. Ťažkosti sa spočiatku objavujú pri preťažovaní, napríklad pri nosení tašky, neskôr sú bolesti aj v noci, keď ich často budia zo spánku. Postupne sa môže zhoršovať aj

citlivosť v prstoch - typicky v prvých štyroch prstoch, malíček býva ušetrený. V poslednom štádiu ruka stráca cit, obratnosť a silu v prstoch. Výsledkom je vypadávanie predmetov z ruky, problémy pri bežnej činnosti, napr. zapínanie gombíkov, vešanie bielizne, šitie ihlou a pod. Postihuje častejšie ženy po menopauze. Objavuje sa frekvencne aj u diabetikov, pri ochoreniach štítnej žľazy, reumatickej artritíde, dne, obezite a pri používaní barley či paličky.

Diagnóza a liečba

Určenie diagnózy je pomerne jednoduché. Určuje ju zväčša neurológ a potvrdzuje sa elektrofyziologickým tzv. EMG vyšetrením.

Ak je to možné, lieči sa najprv základná príčina. V ľahších prípadoch stačí, ak si pacienti šetria ruky, nosia dlahy a užívajú protizápalové lieky. Ak ťažkosti pretrvávajú, pacient stráca citlivosť a obratnosť v ruke, je to jednoznačná indikácia na operačné

riešenie. Operácie sa netreba báť, pretože je to pomerne jednoduchý, krátky a bezpečný zákrok v lokálnom znecitlivení. Rekonvalescencia je pomerne krátka, no ani po operácii by sa nemala ruka preťažovať.

Prevenca

Je pomerne jednoduchá, predovšetkým nepreťažovať ruky. Žiaľ táto rada v praxi sa ťažko uplatňuje. Pomôcť môže používanie správnych nástrojov a pracovných pomôcok, intenzívnu prácu striedať s odpočinkom, cvičením - rozhybaním rúk a chrbtice. Pravidelne si masírujte a preťahujte prsty, zohýbajte zápästie nahor a dolu, zatvárajte a otvárajte dlane, aby ste zabránili opuchom. Pri práci s klávesnicou dbajte na správne sedenie, správnu výšku pracovnej dosky a ergonomickú klávesnicu.

Okrem oddychu možno bolesť zmierňovať i studenými obkladmi, pomôcť môže aj elektroterapia.

Spracovala: Sedláková Monika

DOPRAVA & MECHANIZÁCIA

AUTO PNEU SERVIS

PREDAJ NÁHRADNÝCH DIELOV

Montrúr

0903 731 660
Medená 12 / KE-Barca / www.montrur.sk

Zápach

Delikátny a až intímny problém mnohých ľudí. Zápach nôh je nepríjemný a vie spoločensky poriadne zavarit'. Pomocou niekoľkých trikov sa budete môcť vyzúvať bez obáv.

Vyžijte sa zo silónových ponožiek aj umelých topánok. V takýchto podmienkach sa zápach nôh chytí takmer okamžite. Rovnako aj v prípade, že používate obuv na bosú nohu. Za zápachom totiž stoja baktérie, ktorým praje vlhké prostredie, umelé vlákna a pot. Ako na to?

■ Klasický detský púder

Ak máte pred sebou dlhú cestu, alebo deň keď viete, že sa pár hodín nebudete vyzúvať, je dobré aplikovať na nohy pred

obutím klasický detský púder. Vie veľmi dobre pohltiť pot a zároveň vytvára prostredie, v ktorom sa baktériám nedarí. Naše nohy vďaka takémuto zásypu vy-

držia zdravé aj po celodennom chodení. Púder zároveň pôsobí preventívne proti vzniku plesní. Mať ho v kabelke padne vhod každej, aj bezdetnej žene.

■ Pleťová voda na nohy

Pleťová voda má vynikajúce antibakteriálne vlastnosti, preto ak vás trápia zápach nôh, nebojte sa použiť ju aj na túto časť tela. Stačí ranné ošetrovanie tampónom napusteným pleťovou vodou a nebudete sa báť, že po vyzutí sa zahanbíte.

■ Striebro

Dnes ho obsahuje kozmetika na nohy, rôzne ponožky a dokonca aj obuv, ktorá je určená na bosú nohu. Striebro je vo filme spoľahlivý nástroj na hubenie upírov, v reálnom živote dokonale likviduje baktérie. Skúste miesto umelých hmôt stavať na kozmetiku a zvršky s obsahom striebra a vaše nohy sa vám poďakujú. Vyzúvať sa nebude žiadny problém ani po celodennom chodení v lete, ktoré je už za dverami.

■ Kúpele

Protí zápachu nôh je potrebné bojovať dlhodobo. Iba vtedy sa zaistí spoľahlivý účinok. Kúpele nielen uľavia psychiku, ale veľmi efektívne vyliečia pokožku nôh, pomôžu jej regenerácii a zamedzia poteniu. Je to malý wellness v lavóre s takmer záračnými účinkami. Na takúto kúru je dobré najst' si čas aspoň dvakrát do týždňa. Vynikajúci je odvar z mäty, materinej dúšky, dubovej kôry, šalvie, pomáha aj praslička, alebo čistá horúca voda a soľ. Je to nielen veľmi príjemný, ale aj účinný doplnok starostlivosti o nohy a znižovanie ich zápachu aj potenia.

**Barčiansky
Majáles**
2. ročník

27.5. o 19:00hod.
v Kultúrnom dome

Tanečná zábava a pohostenie
o hudobný zážitok a svetelné efekty
sa postará

promo **audio & DJ JaMal**

predaj lístkov na miestnom úrade
v predaji 120 lístkov
v cene je hudba, guláš a nápoj **cena: 10 €**

organizuje pre vás kultúrna komisia pod záštitou starostu,
poslancov a miestneho úradu MČ Košice-Barca

Oslavy dňa Košíc

